

Türkiye ile Finlândiya arasında imzalanan 9 ikinci teşrin 1940 tarihli Ticaret ve Tediye Anlaşmalarının tasdiki hakkında kanun

(Resmî Gazete ile neşir ve ilânı : 7/V/1941 - Sayı : 4802)

No.
4015

Kabul tarihi
28 - IV - 1941

BİRİNCİ MADDE — Türkiye ile Finlândiya arasında 9 ikinci teşrin 1940 tarihinde imzalanan Ticaret ve Tediye Anlaşmaları kabul ve tasdik olunmuştur.

İKİNCİ MADDE — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanunun icrasına İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

30 nisan 1941

TÜRKİYE İLE FİNLÂNDİYA ARASINDA TİCARET ANLAŞMASI

Türkiye Cümhuriyeti Hükûmeti ile Finlândiya Cümhuriyeti Hükûmeti, iki memleket arasındaki ticarî mübadelelerin inkişafına yardım arzusile, aşağıdaki hükümler üzerinde mutabık kalmışlardır:

Madde — 1

Türkiye Cümhuriyeti Hükûmeti, Finlândiya menşeli malların merbut 1 listesinde tesbit edilen senelik kontenjanlar dahilinde ithaline müsaade etmeği taahhüt eder. Finlândiya Cümhuriyeti Hükûmeti aynı malların Türkiyeye ihracına müsaade etmeği taahhüt eder.

Finlândiya Cümhuriyeti Hükûmeti Türkiye menşeli malların merbut 2 listesinde tesbit edilen kontenjanlar dahilinde ithaline müsaade etmeği taahhüt eder.

Türkiye Cümhuriyeti Hükûmeti aynı malları Finlândiyaya ihracına müsaade etmeği taahhüt eder.

İki memlekette birinde 1 ve 2 listelerde yazılı olanlardan gayri mallar için sürüm imkânı, veya bu listelerde yazılı mallar için daha fazla bir sürüm imkânı görülürse, 4 ncü maddede zikredilen muhtelit komisyon, kontenjanlar verilmesi veya tezyidi hususundaki talepleri tetkik edecektir.

Kontenjanlar 300 000 marka ve müteakiben 8 000 Türk lirasından aşağı olanlar müstesna olmak üzere, üç aylıklara ayrılacaklar, fakat bu ayrılmada bazı malların mevsimlik vasfı nazarı itibare alınacaktır. Kullanılmamış kontenjanların bakiyeleri ertesi kontenjan devresine nakledilecektir.

Madde — 2

Her iki Tarafça ithal edilen mallar bu günkü tarihle imza edilen Tediye Anlaşmasına tevfi-kan kliring veya münferit hususî takas yolile ödenecektir.

Madde — 3

Âkit Tarafların yekdiğerine ihraç edecekleri iki memleket menşeli emtia, merbut nümuneye tevfi-kan iki memleket salâhiyetli makamları tarafından tasdikli, nüshateyn olarak tanzim edilmiş

bir menşe şahadetnamesi terfik olunacaktır. Mezkûr şahadetnamelerin 2 nci B nüshaları ithalâtın yapıldığı gümrük idaresince damgalandıktan sonra aynı idare tarafından ithalâtçı memleketin ihraç bankasına tevdi edilecektir.

Kıymeti 50 türk lirasını veya bu meblâğın markka olarak mukabilini geçmeyen mal irsalâtı bu mecburiyetten müstesnadır.

Bilvasıta ihracat yapıldığı takdirde, menşe şahadetnamelerinin yerine menşe memleketinin konsoloslüğünca irsalâtın bir kısmına ait olarak verilmiş (A ve B) yeni menşe şahadetnameleri ika-me edilebilecektir. Bu suretle tevdi olunan menşe şahadetnameleri ancak esas şahadetnamelere nazaran, mürselünileyh memleketlere tahsis edilen emtia miktarına isabet eden kıymeti ihtiva eyleyecektir. Evvelki fıkra ahkâmı işbu menşe şahadetnamelerine de tatbik edilecektir.

Madde — 4

İki memleketin her birinde, mütekabilen Hükûmetleri tarafından tayin edilen bir reis ve bir azadan mürekkep ve Türk - Finlândiya iktisadî Anlaşmalarının icrası ile alâkadar bütün meseleleri tetkik vazifesi ile mükellef bir Hükûmet komisyonu teşkil edilecektir.

Birbirleriyle doğrudan doğruya temas edecek ve muhtelit Türk - Finlândiya komisyonu şeklinde içtima edecek olan bu komisyon, bilhassa iki memleket arasında aktedilmiş olan iktisadî mahiyetteki Anlaşmalar hükümlerinin tamamı icrasına nezaret, bu Anlaşmaların tatbiki ânında zuhuru muhtemel ihtilâfları hal ve Türkiye ile Finlândiya arasındaki ticaret mubadelelerini takviyeye salih çareleri taharri edecektir.

Muhtelit Komisyon Hükûmet Komisyonlarının iki reisinden birinin talebi üzerine, lüzum hâsıl oldukça içtima edecektir. Hükûmet Komisyonları Komisyonlara mütehassıslar iştirak ettirmek ve talî Komisyonlar teşkil etmek salâhiyetini de haiz olacaklardır.

Keza iki Komisyon reisi bu Komisyonlara verilen salâhiyetler hududu dahilinde birbirleriyle de muhabere edebileceklerdir.

Madde — 5

İşbu Anlaşma 2 numaralı munzam Protokolü baki kalmak üzere 20 haziran 1936 tarihli Ticaret Anlaşmasının ve 2 birinci kânun 1938 tarihli Nota teatisinin yerine kaim olacak ve 1 birinci kânun 1940 tarihinde meriyete girerek 30 ikinci teşrin 1941 tarihine kadar meri olacaktır. Şurası mukarrerdir ki 20 haziran 1936 tarihli Anlaşmaya merbut 1 numaralı Protokoldeki munzam kontenjanlar işbu Anlaşma ile Türkiye tarafından verilen kontenjanlara dahildir.

İşbu Anlaşma üç ay evvel ihbar suretile feshedilmedikçe senelik müddetler ile zimnen uzatılmış olacaktır.

Ankarada iki nüsha olaak 9 ikinci teşrin 1940 da tanzim edildi.

Cevat Açıkalın

A. S. Yrjö Koskinen

Tauno Jalanti

Liste : 1

Ziraî makineler, tırmık, atlı		Bileme taşı	150 000 mk.
çapa makinesi vesaire	1 000 000 markka	Elektrik ampulü	15 tn.
Yayık ve makineli yayık	18 tn.	Masa porselen ve çinisi	150 tn.
«Abloy» kilitleri	1 tn.	Sıhbî çini	25 tn.
Törpü ve rende	200 000 mk	Porselen ve çiniden elektrik	

levazımı	10 tn.	Kâğıt torbalar	400 tn.
Masa kadehleri	100 tn.	Karton	2 000 tn.
Asbest toz ve elyafı ve asbest mücerridi	50 tn.	İnce parlak karton	300 tn.
Kibrit çöpü	6 000 tn.	Mücerrit levhalar ve inşaat kartonu	200 tn.
Spor levazımı	7,5 tn.	Maden direği	10 000 m3
Kâğıt hamuru	7 500 tn.	Testerelenmiş ağaç (küçük ve büyük tahtalar dahil)	50 000 m3
Yazı kâğıdı ve matbaa kâğıdı (makara gazete kâğıdı dahil)	10 000 tn.	Kontrplaklar (Tayyare için ve kaplama tahtaları dahil)	1 500 tn.
Ambalaj kâğıdı (kese kâğıdı için «Kraft» kâğıdı dahil)	10 000 tn.	Tahta makara	50 tn.
Sigara kâğıdı	400 tn.	Tahta eşya, tahta kunduracı çivisi ve çerçeve ve saire gibi	500 tn.
Zamklı, parafinli, kolalı ve saire kâğıt	50 tn.	Galalit düğmeler	300 000 mk.
Başka kâğıtlar	2 000 tn.	Sair emtia	3 500 000 mk.

Liste : 2

Nebatî yağlar	4 000 tn.		eden miktar- da palâmut)
Küsbe	5 000 tn.		
Kepek	10 000 tn.	İşlenmemiş koyun derisi	150 000 parça
Kuru üzüm	400 tn.	Barsak	50 tn.
Kuru incir	150 tn.	Zımpara	300 tn.
Kuru meyva (Fındık, çeviz, kaysı, erik vesaire)	200 tn.	Yağlı tohumlar	2 500 tn.
Tiftik	500 tn.	Halı	10 tn.
İşlenmemiş tütün	2 000 tn.	Sünger	2 tn.
Debagatte müstamel hulâsalar	1 000 (veya buna tekabül	Sair emtia	100 000 Türk lirası

No.

Menşe şahadetnamesi

A - Nüshası

Gönderen

Gönderilen

İsim :

İkametgâh :

Sokak :

Eşyanın nevi :

Ambalaj tarzı :

Koli adedi :

Marka No.

Sıklet

} Gayrisafi . . . . . Kg.

} Safi . . . . . Kg.

Fob kıymeti :

Sevk yolu :

İsim :

İkametgâh :

Sokak :

Yukarıda gösterilen emtiannın . . . . . menşeli olduğu ve işbu menşe şahadetnamesinin Ankarada 9 ikinci teşrin 1940 tarihinde imza edilen Türkiye ve Finlândiya arasındaki Ticaret Anlaşmasının hükümlerine tevfikân verildiği tasdik olunur.

No.

B - Nüshası

(Bu nüsha A nüshasile aynı numarayı taşıyacak ve gümrüklerece damgalanarak ithalâtçı memleketin ihraç bankasına tevdi olunacaktır.)

Gönderen	Gönderilen
İsim :	İsim :
İkametgâh :	İkametgâh :
Sokak :	Sokak :
Eşyanın nevi :	
Ambalâj tarzı :	
Koli adedi :	
Marka No.	
Sıklet :	Gayrisafi . . . . . Kg.
	Safi . . . . . Kg.
Fob kıymeti :	
Sevk yolu :	

Yukarıda gösterilen emtiannın . . . . . menşeli olduğu ve işbu şahadetnamenin Ankarada 9 ikinci teşrin 1940 tarihinde imza edilen Türkiye ve Finlândiya arasındaki Ticaret Anlaşması hükümlerine tevfikân verildiği tasdik olunur.

TÜRKİYE İLE FİNLÂNDİYA ARASINDA TEDİYE ANLAŞMASI

Türkiye Cümhuriyeti Hükûmeti ile Finlândiya Cümhuriyeti Hükûmeti, iki memleket arasındaki tediyanın tesviyesini kolaylaştırmak üzere atideki hususları kararlaştırmışlardır :

Madde — 1

Türkiye ile Finlândiya arasında her nevi alacakların tesviyesi ve para transferi kliring yolu ile ve aşağıdaki maddelerde gösterilen şekilde yapılacaktır.

Madde — 2

Her nevi Türk alacağı ve Finlândiyadan Türkiyeye para transferi Finlândiyada, ödenmesi lâzım gelen meblâğın markka olarak Suomen Pankkiye tediyesi suretile yapılacaktır.

Suomen Pankki tahsil olunan mebalığı Türkiye Cümhuriyet Merkez bankası namına faizsiz ve markka olarak açacağı (A) hesabının matlubuna kaydedecektir.

Madde — 3

Her nevi Finlândiya alacağı ve Türkiyeden Finlândiyaya para transferi Türkiyede ödenmesi lâzımgelen meblâğın Türk lirası olarak Türkiye Cümhuriyet Merkez bankasına tediyesi suretile yapılacaktır.

Türkiye Cümhuriyet Merkez bankası tahsil olunan mebalığı Suomen Pankki namına faizsiz ve Türk lirası olarak açacağı (A) hesabının matlubuna kaydedecektir.

Madde — 4

Türkiye Cümhuriyet Merkez bankası ile Suomen Pankki, 2 ncı ve 3 ncü maddelerde Türk lirası ve markkas olarak derpiş edilmiş olan, (A) hesaplarının bakiyeleri arasında mahsup yapacaklardır.

İki hesap arasındaki mahsuplar, Suomen Pankki ile Türkiye Cümhuriyet Merkez bankası arasında tesbit edilecek rayiç üzerinden yapılacaktır.

Keza markka olarak tesbit edilmiş faturaların Türk lirasına tahvili ve Türk lirası olarak tesbit edilmiş faturaların markkaya tahvili yukarıki fıkrada derpiş edilen tahvil rayiçi üzerinden yapılacaktır.

Bu rayiç, işbu Anlaşmanın meriyeti müddetince, iki paradan birinin statüsünde bir tebeddül olmadıkça, değiştirilmiyecektir.

Böyle bir değişiklik iktiza ettiği takdirde Türkiye Cümhuriyet Merkez bankası ve Suomen Pankki kabul edilmesi lâzımgelen yeni Türk lirası - Markka paritesi üzerinde mutabık kalacaklardır.

Alacakların Türk lirası veya Markkadan başka bir para ile tayin edilmiş olmaları takdirinde, bu para hale göre Türkiye Cümhuriyet Merkez bankası veya Suomen Pankkinin resmî rayici üzerinden Türk lirasına veya markkaya tahvil olunacaktır.

Madde — 5

Sayet, Türkiye Cümhuriyet Merkez bankası ile Suomen Pankki'ce türk lirası ile mark arasındaki tahvil rayicinde bir değişiklik yapılması kararlaştığı anda iki kliring hesabından birinde bir bakiye mevcut ise tediyat değişikliğin kararlaştırıldığı zaman mevcut bakiye bitinceye kadar, diğer kliring hesabı üzerinden eski rayiçle yapılmağa devam edecektir.

Madde — 6

Türkiye Cümhuriyet Merkez bankası ile Suomen Pankki kendilerine yapılacak tediyelelerden yekdiğerini müteakabilen günü gününe haberdar edeceklerdir. Her tahsil ihbarnamesi hak sahiplerine tediyat yapılabilmesi için lâzım gelen kayıtları muhtevi olacaktır.

Alacaklılara tediyat Türkiyede Türkiye Cümhuriyet Merkez bankası marifetile ve Finlandiya-da Suomen Pankki marifetile her memleketin millî parasile, 2 ve 3 ncü maddelerde derpiş edilen hesapların zimmetinden tevdiatın tarih sırası takip edilmek suretile icra edilecektir.

Madde — 7

Tahsil ihbarnamelerine bu günkü tarihle imzalanan Ticaret Anlaşmasının 3 ncü maddesinde derpiş edilmiş olan menşe şahadetnamelerinin B nüshası ilıştırılmış olacaktır.

Menşe şahadetnamesinin ithal eden memleket gümrüğüne damgalanmış B nüshası, Türkiye Cümhuriyet Merkez bankası ve Suomen Pankki'ye eşya bedelinin tevdiî sırasında ibraz edilemezse, iki müessese yekdiğerine tahsil ihbarnamelerini bu şahadetnameler ilişik olmaksızın dahi göndereceklerdir.

Ancak şurası mukarrerdir ki yukarıda zikredilen bankalar malın tamamile gümrüklenmesinden sonra mezkûr şahadetnamelerin gönderilmesini temin için lâzım gelen tedbirleri alacaklardır.

Madde — 8

Türkiye menşeli mallar ile Finlandiya menşeli mallar her muamele için iki memeket salâhiyet-tar makamlarından ayrıca izin alınmak şartile hususî takas mevzuu teşkil edebilirler.

Her iki Tarafca tasvip edilen hususî takaslar her iki memlekette merî ahkâma tevfikân icra edilecektir.

Madde — 9

İki kliring «A» hesabı arasında 250 000 türk lirası veya 10 000 000 markkadan fazla bir muvazenesizlik husule gelirse iki Hükûmet, muhtelit komisyonları marifetile hesap muvazenesini iade için alınacak tedbirler üzerinde mutabık kalacaklardır.

Bu hususta bir Anlaşmaya varılıncaya kadar alacaklı Taraf, lüzum görürse, tek başına lüzumlu tedbirleri alabilecektir.

Madde — 10

Türkiye veya Finlândiya menşeli malların mübayaası için avanslar Türkiye Cümhuriyet Merkez bankası ve Suomen Pankki tarafından tasvip edilmiş olmak şartile işbu Anlaşma hükümlerine göre tediye olunacaklardır.

Madde — 11

Türkiye Cümhuriyet Merkez bankasile Suomen Pankki, işbu Anlaşmanın muntazam işlemesi hususunda lüzumlu teknik şartlar üzerinde uyuşacaklardır.

Madde — 12

20 haziran 1936 tarihli Türkiye - Finlandiya Kliring Anlaşmasınının 1 nci maddesinde derpiş edilen hesapların birinde husule gelebilecek bakiye işbu Anlaşmanın meriyete girmesi sırasında icabı hale göre 2 nci veya 3 ncü maddede derpiş edilen yeni A kliring hesabına nakledilecektir.

Madde — 13

İşbu Anlaşma transit ticaretine tatbik edilmeyecektir. Bununla beraber iki taraftan birince transit olarak satım alınmış mallar Türkiye Cümhuriyet Merkez bankası ve Suomen Pankkınının muvafakatleriyle kliring tediye suretile tesviye edilebileceklerdir.

Madde — 14

Kliring hesaplarındaki bakiyeleri kısmen veya tamamen kullanmak ve bu suretle işbu Anlaşmanın iyi tatbikini kolaylaştırmak için iki Âkit Taraf kliring Anlaşmalarile bağılı oldukları memleketlerle üç tarafı takaslar yapmak hususunda anlaşabilirler.

Madde — 15

İşbu Anlaşmanın hitamında lehine diğeri memlekette bir bakiye mevcut olan memleketin ithalâtçıları ithalâtları bedelini, işbu Anlaşma hükümlerine tevfikân bu bakiyeye tekabül eden miktara varıncaya kadar tediye devam edeceklerdir.

Keza, işbu Anlaşmanın meriyeti esnasında veresiye ithal edilmiş olan malların bedelleri kliring hesabına yatırılmağa devam edecektir.

Madde — 16

İşbu Anlaşma Türkiye ile Finlândiya arasında 20 haziran 1936 tarihinde imza edilen Kliring

Anlaşması ve Finlândiyaya ithal edilen Türk buğdayının tediyesi hakkındaki 2 birinci kânun 1938 tarihli nota teatisinin yerine kaimdir.

Bu Anlaşma 1 birinci kânun 1940 tarihinde meriyete girecek ve bu gün imza edilen Ticaret Anlaşması ile aynı müddet zarfında meri olacaktır.

Ankarada, 9 ikinci teşrin 1940 tarihinde iki nüsha olarak tanzim edilmiştir.

Cevat Açıkalın

*A. S. Yrjö Koskinen
Tauno Jalanti*

<i>Cümhuriyet Reisliğine yazılan tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	29 - IV - 1941 ve 1/528
<i>Bu kanunun neşir ve ilânının Başvekilliğe bildirildiğine dair Cümhur Reisliğinden gelen tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	30 - IV - 1941 ve 4/333
<i>Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabıtların cilt ve sayfa numaraları</i>	:	Cilt Sayfa 15 42 17 80,111,113:114,145,146,148,168:171